

TIEN REDENEN OM DE HORECA VOLLEDIG ROOKVRIJ TE MAKEN

Vlaams Instituut voor
Gezondheidspromotie en
Ziektepreventie vzw

FARES
asbl

Observatoire
de la Mortalité du
Nourrisson

1) België gaat in tegen de aanbevelingen van de Europese Commissie om alle openbare plaatsen rookvrij te maken ten laatste vanaf 2012.

Op 30 juni 2009 heeft de Europese Commissaris de lang verwachte aanbevelingen voor rookvrije publieke plaatsen kenbaar gemaakt. Het voorstel houdt in dat alle openbare, gesloten plaatsen volledig rookvrij worden ten laatste vanaf 2012. Het was bijzonder verbazend dat de commissie Volksgezondheid in de Kamer eveneens op 30 juni 2009 akkoord ging met een voorstel dat regelrecht tegen de Europese aanbevelingen zou indruisen.

2) België negeert de Kaderconventie van de Wereldgezondheidsorganisatie over roken die het op 1 november 2005 heeft geratificeerd en de richtlijnen over rookvrije wetgeving die het in juli 2007 heeft goedgekeurd.

België heeft de Kaderconventie van de Wereldgezondheidsorganisatie ter bestrijding van het tabaksgebruik op 1 november 2005 geratificeerd (WHO-FCTC). Volgens de richtlijnen van artikel 8 van deze conventie, die in juli 2007 werden goedgekeurd, kunnen enkel 100 % volledig rookvrije openbare ruimten bescherming tegen passief roken bieden. Cafés, discotheken of casino's zijn openbare ruimten: België negeert zijn internationale verplichtingen.

"Effective measures to provide protection from exposure to tobacco smoke, as envisioned by Article 8 of the WHO Framework Convention, require the total elimination of smoking and tobacco smoke in a particular space or environment in order to create a 100 % smoke-free laws environment." En "All people should be protected from exposure to tobacco smoke. All indoor workplaces and indoor public places should be smoke-free."

3) De nieuwe wet voorziet een uitzondering voor cafés die enkel voorverpakte levensmiddelen aanbieden die niet langer dan 3 maanden houdbaar zijn. Deze uitzondering creëert onduidelijkheid en zal in de praktijk moeilijk toepasbaar zijn.

Er bestaat consensus dat de bestaande wetgeving over roken in de horeca onduidelijk en moeilijk toepasbaar was. De nieuwe wetgeving is ook onduidelijk en zal eveneens moeilijk toepasbaar zijn. Bijvoorbeeld, wat zijn voorverpakte levensmiddelen die langer dan 3 maanden houdbaar zijn? Is soep in dozen drie maanden houdbaar? Is kaas drie maanden houdbaar? Het debat zal voortduren en de onvrede niet verdwijnen. Met dit nieuwe voorstel staan wij na vijf jaar discussie geen stap verder.

4) De nieuwe wet beoogt bescherming te bieden tegen de gevaren van passief roken, maar maakt een uitzondering voor plaatsen met de hoogste concentraties van vervuilde lucht door roken.

Onderzoek van Test Aankoop in 2005 heeft uitgewezen dat de plaatsen waar de luchtvervuiling door passief roken het hoogst is, cafés en discotheken zijn. Die blijven buiten schot in de nieuwe wet.

5) Naast de uitzondering voor cafés en discotheken, heeft de commissie Volksgezondheid van de Kamer tijdens de laatste stemming over het wetsvoorstel ook beslist een nieuwe, onverdedigbare uitzondering te maken voor de casino's.

Het aanvaarden van dit amendement is onbegrijpelijk. De problemen voor de volksgezondheid ten gevolge van passief roken stellen zich op dezelfde wijze in casino's als in andere openbare plaatsen. Een recent artikel in de VS heeft aangetoond dat 6 op 10.000 niet-rokende personeelsleden in casino's zullen sterven ten gevolge van de blootstelling aan passief roken. *Zie bv.: Repace J, Secondhand Smoke in Pennsylvania Casinos: A Study of Nonsmokers' Exposure, Dose, and Risk, American Journal of Public Health, published online ahead of print Jun 18, 2009.*

6) Tijdens de bespreking van de wet in de commissie Volksgezondheid van de Kamer was er vooral aandacht voor onwetenschappelijke en verkeerde informatie over economie.

Tijdens de bespreking in de Kamer werd zeer veel aandacht besteed aan een studie van Unizo. Volgens deze studie zou blijken dat veel caféhouders een faillissement verwachten in het geval er een rookverbod komt. Die studie ging niet over reële faillissementen, maar over verwachte faillissementen. In geen enkel land ter wereld is de horeca voorstander van een rookverbod geweest. In elk land verwacht de horeca een economisch bloedbad na de invoering ervan. In geen land is er na de invoering van het rookverbod een economisch bloedbad geweest. Zelfs niet in Ierland, wat Unizo verkeerdelijk in haar rapport beweert. Over het effect van het rookverbod in restaurants bestaan er wel cijfers: na de invoering van het rookverbod in 2007 is de omzet van restaurants in België met 5,5 % gestegen.

7) Tijdens de bespreking in de Kamer werd de wetenschappelijke informatie over de effecten van een rookvrije wetgeving genegeerd.

In juli 2008, werden in The Lancet Oncology de volgende onderzoeksbevindingen over de doeltreffendheid van rookvrije wetgeving gepubliceerd (zie John P Pierce, María E León, on behalf of the IARC, *Effectiveness of smoke-free policies, Lancet Oncology 2008; 9:614-615.*)

"The group found sufficient evidence for the following:

- that implementation of smoke-free policies substantially decreases second-hand smoke exposure;*
- that smoke-free workplaces decrease cigarette consumption in continuing smokers;*
- that smoke-free policies do not decrease the business activity of the restaurant and bar industry;*
- that introduction of smoke-free policies decreases respiratory symptoms in workers;*
- that voluntary smoke-free home policies decrease children's second-hand smoke-exposure;*
- and that smoke-free home policies decrease adult smoking.*

Strong evidence was found

- that smoke-free workplaces decrease the prevalence of adult smoking;*
- that smoke-free policies decrease tobacco use in youths;*
- that the introduction of smoke-free legislation decreases heart disease morbidity;*
- and that smoke-free home policies decrease smoking in youths."*

Het positieve effect van rookvrije wetgeving op de volksgezondheid is in de literatuur uitvoerig aangetoond. (zie bv. Pell JP en al, *Smoke-free Legislation and Hospitalizations for Acute Coronary Syndrome, New England Journal of Medicine, 359: 482-491, 31 July 2008*, waaruit blijkt dat het aantal ziekenhuisopnames voor acute coronaire aandoeningen in Schotland met 17 % gedaald is na de invoering van de rookvrije wetgeving).

Wij betreuren dat de commissie Volksgezondheid van de Kamer hiervoor nauwelijks belangstelling betoonde.

8) De nieuwe wet lost het probleem van het roken bij jongeren niet op.

Rookvrije wetgeving in cafés ontmoedigt roken bij jongeren. Dit is de reden waarom roken in jeugthuizen verboden is. De huidige wetgeving was echter discriminerend voor jeugthuizen: roken in jeugthuizen was verboden, terwijl roken in cafés toegelaten was. De nieuwe wet handhaaft deze discriminatie.

9) De nieuwe wet lost het probleem van de gezondheidsproblemen bij het horecapersoneel niet op.

Volgens de Europese Commissie stierven er in 2002 7.200 mensen ten gevolge van passief roken op de werkplek in de Europese Unie. Roken in de horeca veroorzaakt ernstige gezondheidsproblemen bij het personeel. De overlast ten gevolge van passief roken in België is verdwenen in restaurants sinds 2007, maar blijft ongewijzigd in cafés door de nieuwe wet. Volgens onderzoek van Dedicated Research in 2007, is 83 % van de werknemers van restaurants of tavernes van oordeel dat de onaangename gevolgen van de tabaksrook, zoals prikkelende ogen, hoesten of slecht ruikende kleren sinds het rookverbod in België zijn verminderd.

10) De nieuwe wetgeving zal de leefbaarheid van de horeca wellicht niet ten goede komen.

Caféhouders zullen een keuze moeten maken tussen het opdienen van gerechten of het toelaten van roken. Wellicht zullen vele caféhouders verkiezen geen maaltijden te serveren om het roken toch toe te staan. Dit kan op termijn de leefbaarheid van de cafés in het gedrang brengen, omdat in vele landen er steeds minder cafés zonder eten overblijven. Zo daalde het aantal cafés in vele Europese landen in de periode 1995-2003: Frankrijk (-35 %) of België (-28 %). Een uitzondering op deze Europese trend was Italië (+23 %), waar het aanbod van panini's en andere lichte gerechten de cafés meer aantrekkelijk maakt.

Besluit: De nieuwe wetgeving over roken in de horecasector is slecht toepasbare wetgeving, die een ongezonde werkplek bevordert en de leefbaarheid van de sector op termijn in het gedrang brengt.